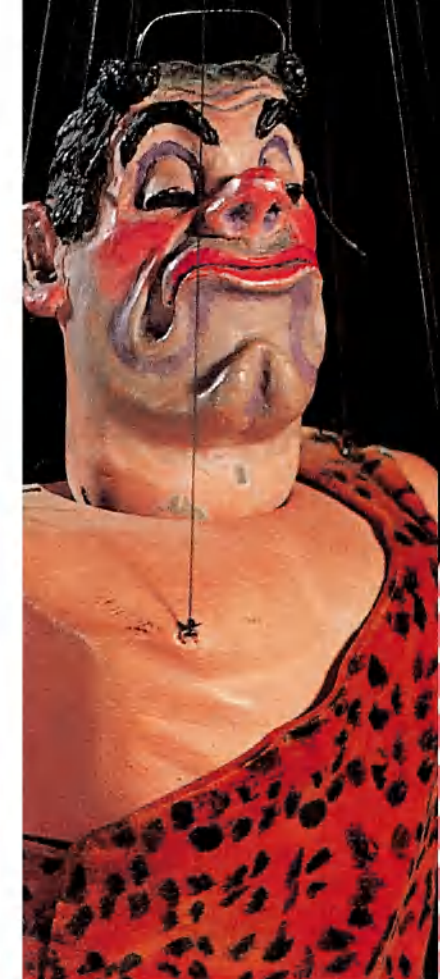

Harry V. Tozer

Institut del Teatre

Diputació de Barcelona

Harry V. Tozer

Institut del Teatre
Diputació de Barcelona

**INSTITUT DEL TEATRE
DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA**

Director: Pau Monterde

EXPOSICIÓ

Guió, disseny i realització:

Joan-Andreu Vallvé

Documentació i coordinació:

Carme Carreño i Anna Vázquez

Organització:

Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona
i Centre de Titelles de Lleida

CATÀLEG

a cura de Maryse Badiou

Documentació: Carme Carreño i Anna Vázquez

Disseny: SDD, Serveis de Disseny, S.A.

Fotografies:

Vicenç Cascajo, Josep Parer i Teresa Travieso

Agraïm la col·laboració de Julieta Agustí,

Francesc Castells, Carme Sáez i Teresa Travieso

Primera edició: abril de 1993

Propietat d'aquesta edició

(inclòs el disseny de la coberta):

Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona

Impressió: CEGE, Creaciones Gráficas, S.A.

D.L.: B. 13776-1993

ISBN: 84-7794-236-6

H. V. TOZER: LA MARIONETA O EL TEATRE DE LA VIDA

Quan el príncep de Lampedusa intenta una definició de la classe a què pertany, no és en la sang que es funda sinó en el valor del mèrit: moral, físic, espiritual...

Igualment, retrobant aquesta definició, les marionetes (mögudes amb fils) han esdevingut, dins la tradició popular dels titelles, les figures principesques que, per la vàlua de la seva complexa tècnica de construcció i de manipulació, ens permeten de mesurar la dimensió d'un art que ocupa, en el camp de la creació artística, un dels llocs més alts de l'experiència i del pensament humà, tal com ho va demostrar magníficament Heinrich von Kleist en el seu assaig «Les marionetes».

A Catalunya, com a la resta de l'Estat espanyol, per bé que el putxinel·li —el titella de guant— s'hagi desenvolupat àmpliament en les passades centúries, els atzars de la història no van fer arrelar les marionetes fins a la meitat del nostre segle, quan la influència decisiva de H. V. Tozer, des de Barcelona, va aconseguir crear escola i fer renéixer una tradició.

■ LA VOCACIÓ COM A EXIGÈNCIA

Si pensem, com l'actor Louis Jouvet, que una vocació no es realitza deixant-se anar sense esforç cap a una determinada inclinació sinó que resulta ser el «miracle» que s'ha d'aconseguir a l'interior d'un mateix, la vida de H. V. Tozer, dedicada tota ella al perfeccionament de la marioneta, pren, en aquest sentit, un valor d'exemplaritat.

Del jove Harry que amb només deu anys d'edat retalla unes figures de *Punch and Judy*, a l'home gran que pot anomenar avui tots els llocs bombardejats durant la guerra civil espanyola, perquè recorda amb exactitud la part de la marioneta que a cada moment estava esculpint, és tot l'itinerari d'un treball constant i apassionat que ens és revelat i, amb ell, una lliçó de vida. Aquestes imatges a contrallum confirmen, en efecte, la implacable aleatorietat de la nostra existència efímera, però ens ensenyen, també, que és en el joc de la il·lusió dins la incertesa, que s'expressa sovint de la manera més intensa el sentiment secret de l'irrefutable.

Res, tanmateix, més lluny de les vivències de Tozer que l'especulació teòrica. Negant-se a fugir més enllà de l'escala humana, la seva fita ha consistit a descobrir nous invents per al

perfeccionament de les seves marionetes. Per a ell, el sentit de les coses rau en la disciplina d'una pràctica, en la perseverança del treball quotidià i en l'experimentació permanent. Així, sense necessitat de fer ús de les paraules, i només amb el seu únic exemple ha pogut transmetre als seus alumnes la més pura filosofia de les marionetes i la intuïció de la seva transcendència, tal com ens ho va confirmar el qui va ser el seu primer ajudant, Pepe Ota, i la seva fidel epígon Teresa Travieso. Tots dos, parlant amb gratitud i admiració de l'art de Tozer, van recordar l'amor per l'ofici que els va encomanar a través d'uns coneixements excepcionals.

■ UN PIONER EN EL DESERT IBÈRIC

La visió que podríem tenir de Tozer, treballant incansablement com un alquimista dins el seu laboratori, no ens ha de fer imaginar un *alter ego* de Geppetto, solitari i tancat en el seu univers.

Amagant potser una gran timidesa, aquest marionetista, vital tanmateix, l'ull trapella i intel·ligent, no ha estat mai insensible a la comunicació i al contacte humà. A Barcelona, les seves relacions amb els titellaires, Anglès, «Didó», Herta Frankel, entre d'altres, demostren el seu afany d'intercanvi i la seva curiositat. Igualment coneix després de la segona guerra mundial, els millors titellaires del moment, artistes que van tornar a prestigiar el gènere, els britànics John Wright, Ann i Jan Bussel de Hogarth Puppets, Lanchester, el famós alemany Harro Siegel, la companyia Podrecca, Paul McPharlin, i coneix el treball del cèlebre titellaire rus Sergi Obraztsov.

De dimensió internacional, la figura de Tozer participa estretament de l'extraordinària expansió de la marioneta, de 1920 a 1940, a Amèrica del Nord i a Anglaterra principalment. I, sens dubte, el seu teatre és una expressió viva d'aquest nou corrent artístic, no solament pel que fa a la tècnica sinó, també, pel repertori compost de comèdies, números de circ i de variats.

Si l'art de Tozer va poder connectar amb la realitat del seu temps i nodrir-se'n és perquè es va produir en aquella època un canvi substancial en els costums. Per primera vegada en la història d'aquest gènere, en efecte, els titellaires accepten —i fins i tot desitgen— difondre els seus descobriments sobre la construcció i la manipulació de les marionetes. Dins d'aquest context creatiu on els invents ja no eren, com en el passat, considerats un secret, on els artistes es coneixien i s'escriuen d'un

país a l'altre, una important novetat, de què es beneficiarà el teatre de Tozer, consisteix en la creació d'uns tipus particulars de comandaments, element tècnic summament important d'aquest art.

De construcció molt primitiva fins aleshores, el comandament –aparell mogut per la mà del marionetista i d'on pegen i es mouen els fils–, va adquirir unes possibilitats superiors als antics models pel que fa al maneigament de les marionetes i a l'aprenentatge.

Els nord-americans van afavorir el comandament horitzontal, de construcció i de manipulació menys complexa; els alemanys s'especialitzaren en el diagonal, excel·lent per als moviments del cap i dels braços, i que funciona admirablement en les representacions de les òperes; els anglesos, en canvi, van adoptar el comandament vertical, ideal per als números de circ, pel virtuosisme dels moviments i la utilització de tota mena d'artefacte en el joc de la marioneta.

H. V. Tozer, incorporant el comandament vertical en el seu teatre, introdueix el gènere a la península ibèrica en uns anys de postguerra marcats per una aclaparadora penúria cultural. D'aquí el paper fonamental que juga en la història contemporània de les marionetes a Europa, i el lloc destacat que se li ha concedit. Connectant el país, concretament Catalunya, amb la resta del món, el marionetista anglès ha tingut el mèrit de fer néixer, al mig d'un desert artístic, una autèntica tradició, gràcies al seu mestratge i a la seva presència modesta, bé que regular, en els escenaris del país. Però Tozer afegeix un altre mèrit a la seva tasca pionera, no va solament sembrar en les nostres terres, sinó que va, també, difondre les nostres llavors en les cultures estrangeres. A través d'un article publicat el 1932, que ha quedat com una fita important en els annals del nostre patrimoni artístic tradicional, Tozer dona a conèixer a nivell internacional el putxinel·li que quedarà batejat per sempre més com el tipus català de titella de guant.

Reconegut, citat pels millors experts i estudiosos de la marioneta, Tozer retroba en el si de la poesia tota la seva plena justificació; poesia viscuda a l'interior d'una pràctica, dins de la senzilla activitat diària, modesta i tanmateix lluminosa presència de la vida.

■ UN FORJADOR DE POESIES

Compromès totalment dins la recerca del moviment just, que ell sol fa néixer el sentiment autèntic de les coses, posant a punt

la seva pròpia tècnica, Tozer ha millorat substancialment la tècnica del gènere i, per tant, ha aconseguit augmentar el seu poder d'il·lusió.

Manipulador expert, s'ha definit tanmateix com un constructor de marionetes, potser perquè en el treball particular de la construcció reposa –i d'aquí el seu repte– tot el control i la responsabilitat d'un moviment futur.

Amb la construcció –objecte de les més freqüents preocupacions artístiques de Tozer, sigui en el taller espaiós que ocupava a l'Institut del Teatre, sigui en l'espai exigü situat al terrat de casa seva, a la part alta de Barcelona–, el titellaire ha aprofundit amb rigor en la marioneta de 50 a 60 centímetres d'alçada. I, complint amb una de les propietats principals de la marioneta, que mai no hauria d'aparèixer dibuixada de manera realista, ha procurat reduir l'expressivitat de la figura al més essencial. Estilitzant al màxim, exagerant les formes i els trets més significatius, el marionetista no ha traduït la realitat sinó la seva abstracció. El seu talent ja es va fer palès, en aquest camp, quan dibuixà la primera figura, el negret antillà sense barbata que deixava als seus llavis la gràcia de la seva fisonomia. Tozer havia creat un estereotip: una caricatura que reafirmava els moviments del personatge.

Sobretot, però, Tozer ha abocat tot el seu enginy en el millorament del comandament vertical, aquesta fascinant prolongació del braç de la qual depèn la marioneta en la seva totalitat. El comandament –de què Tozer en volia preparar un llibre–, és considerat sovint com una segona marioneta invisible per al públic i comanda, com el seu nom indica, tots els moviments de la figura. Així, per a tots els personatges imaginats, el constructor ha de crear un comandament adequat als moviments específics que cal imprimir. Dins d'aquest obstinat desafiament per mantenir sempre la marioneta en acció, Tozer ha millorat en molts aspectes aquest aparell fonamental, en el curs d'uns anys on la maduració ha permès trobar, moltes vegades, solucions a problemes pràctics, tal com va succeir a *Cementiri de Montmartre*. Les seves descobertes i els seus invents –mereixedors sens dubte d'un estudi detallat– el situen en aquest sentit a la categoria dels veritables creadors.

A la recerca de la màxima expressivitat amb l'ajut d'un nombre mínim de fils, Tozer ha creat un món de personatges entranyables, una galeria de tipus i de situacions amb un gran refinament i una extrema agudesa d'observació, com és ara el pallaso Pompilio, una figura polivalent esdevinguda la mascota del seu teatre on, com en la vida mateixa, hi figura la representació del món dels homes i dels animals.

Ens trobem en un teatre en què l'esperit humorístic i optimista de Tozer és present en el virtuosisme tècnic del seu pianista, dels seus joglars, dels seus acròbates, de la seva ballarina i en tots els equilibristes d'uns personatges de circ, que la tècnica permet de trucar enginyosament sense destruir mai l'encant poètic d'un món càndid i transparent: meravellós.

Llançant-se, amb una exigència extrema, no solament a la construcció i a la manipulació de les seves marionetes, sinó també a l'escriptura dels guions de les seves obres, a la música, l'escultura, la pintura, la luminotècnica, la fusteria, etc., H. V. Tozer, que alguns recorden com passava ell mateix a màquina el vestit d'un dels seus personatges sota la mirada divertida del pintor i escenògraf Andreu Vallvé, es revela com un dels artistes més complets del món de la marioneta.

Mogut pel desig febril de copsar l'instant màgic en què la il·lusió esdevé més real que la realitat mateixa, una de les altres aportacions també important de Tozer va ser incorporar un segon pont a la boca de l'escenari per fer augmentar les possibilitats escenogràfiques de l'espectacle.

En el present immediat, la important aportació de Tozer a Catalunya es pot avaluar prenent el pols de la vida professional del gènere. L'activitat de tots els grups de marionetes del país es reclamen directament o indirectament de la seva escola, una escola anacrònica dins de la nostra vida quotidiana i societat de consum. Però les conseqüències en el futur d'aquesta nova tradició, sense antecedents locals a Catalunya, són incalculables i imprevisibles, ja que l'expressió i la pràctica d'aquest art que ell ha introduït inclou, també, una manera nova de veure el món i de relacionar-se amb les coses, aquesta manera porta en ella la capacitat d'engendrar altres formes d'expressió, tant artístiques com humanes. Per això, és conseqüent el nostre deute envers el marionetista H. V. Tozer que va sembrar aquella llavor inaudita en la nostra cultura, amb el gest discret i humil dels grans treballadors i dels veritables mestres.

MARYSE BADIOU

BIOGRAFIA

1902 Harry Vernon Tozer neix en el si d'una família britànica a Villarrica, Paraguai, on el seu pare ocupava el càrrec d'administrador dels ferrocarrils.

PRIMERA ÈPOCA (1912-1943)

1912 Traslladat a Anglaterra per tal de prosseguir la seva educació, assisteix a un espectacle del tradicional titella de guant anglès *Punch and Judy*, al carrer, i s'entusiasma pel món dels titelles.

Té deu anys i ja construeix un joc de figuretes retallades de cartró d'un alçada aproximada a quatre-centímetres.

1917 Estimulat per un article de contingut pràctic que descobreix dins la revista *The boys' own paper*, a la biblioteca de l'escola secundària que freqüenta, H. V. Tozer esculpeix, per primera vegada, unes figures de *Punch and Judy*, però deixa les representacions en mans del seu germà Norman.

1925 Instal·lat a Barcelona, treballa a la companyia d'hidro-el·ectricitat La Canadenca, després FECSA. H. V. Tozer, s'interessa pel titella català —el putxinel·li—, de tipus únic i sense rèplica arreu del món.

1928 De nou a Anglaterra, convalescent d'una malaltia d'estómac, H. V. Tozer esculpeix caps i mans per a figures de *Punch and Judy*, influït pel llibre de Walter Wilkinson *The Peep Show*, i les vesteix d'època moderna. Les representacions van a càrrec del seu germà Bernard a qui Tozer deixa les seves marionetes quan, tres mesos després, del tot recuperat es reintegra a La Canadenca com a cap de la Divisió de Control.

1932 El tipus català del titella de guant, totalment desconegut fora de Catalunya, es dona a

conèixer internacionalment, a través d'un article que H. V. Tozer publica a la revista americana *Puppetry Yearbooks*.

1934 Construeix la seva primera marioneta (titella de fils): el negret guitarrista Chimbo d'una alçada de 35 centímetres tipus amb cap modelat de fusta plàstica.

Col·labora a la revista *Puppetry Yearbooks* on difon, anualment, les activitats dels diferents grups de titellaires catalans.

Es casa amb Wanda Morbitzer, cancellera del Consolat de Polònia.

1935 Construeix 7 marionetes de 45 centímetres tipus i accessoris per al conte de fades anglès *Jack and the Beanstalk*.

1936-1939 Durant la guerra civil espanyola construeix unes marionetes que representen: un esquelet, un pallaso i 6 figures de 50 centímetres i accessoris per al seu espectacle *Sant Jordi i el Drac*.

Realitza demostracions amb titelles de fils per a refugiats de guerra del barri on viu.

SEGONA ÈPOCA (1944-1955)

1944 Continua construint marionetes de 50 centímetres tipus i accessoris. Aquest any ja disposa d'un total de 22 personatges creats per actuar en 2 comèdies i diversos números de circ i de varietats. H. V. Tozer, amb la col·laboració dels seus amics l'anglès John Siems i el suec Larry Class, representa les seves obres davant un públic de refugiats polonesos i de coneguts. Les actuacions tenen lloc al garatge d'una torre que el Consolat Polonès de Barcelona va llogar per als seus refugiats.

La junta directiva del Foment de les Arts Decoratives (FAD) té notícia de les representacions esmentades i sol·licita una audició en el seu auditori, situat a la Cúpula del Coliseum de Barcelona. D'aquesta trobada sorgeix l'Agrupació de Marionetistes Amateurs, la qual es constitueix com a secció autònoma del Foment, que hi integra alguns dels seus socis.

1947 L'agrupació és acollida per l'Institut Britànic, en un soterrani en el qual assaja i que utilitza de magatzem. Estudiants d'aquesta institució s'hi incorporen com a manipuladors.

Les 6 representacions que es van dur a terme a la Cúpula del Coliseum i 3 més realitzades a l'Institut Britànic, es produeixen en uns anys molt creatius; es van construir 13 marionetes per a sessions de varietats, un pont suplementari sobre la boca de l'escenari, un sistema de llums de 3 colors (vermell, verd i blau), i 2 reflectors en miniatura.

1950 Havent estat obligada a deixar el local de l'Institut Britànic, l'agrupació, que ja compta amb 38 marionetes, passa a ocupar l'espai que li ofereix desinteressadament el Liceu Francès de Barcelona.

H. V. Tozer, durant l'estiu, treballa a Anglaterra al taller del marionetista Lanchester.

1951 Viatja per conèixer els millors representants europeus de la marioneta a les ciutats de Zuric i Salzburg.

L'agrupació efectua 12 representacions en el Teatre Principal de Sant Sebastià.

TERCERA ÈPOCA (1955-1973)

1955 Tenint en perspectiva una promoció a l'estranger, l'Agrupació de Marionetas Amateurs del FAD esdevé el grup Marionetas de Barcelona, per tal d'esborrar la qualificació d'«amateur» de la companyia.

Durant aquest període, el grup actua dos diumenges al Teatre Còmic de Barcelona.

1957 Els set anys feliços i productius al Liceu Francès han permès la construcció de 51 marionetes més i dels accessoris corresponents amb la nova incorporació de 2 reflectors. En aquest moment, el repertori es constitueix de 42 obres. El 15 d'abril de 1957, però, després de la 141a representació, la companyia ha de desocupar el local.

L'alcalde de Barcelona ofereix a H. V. Tozer d'habilitar un teatre permanent de marionetes en un

edifici buit del Poble Espanyol, a Montjuïc. Poc abans de la finalització de les obres, l'alcalde és substituït i el nou paralitza el projecte. Un conjunt de 20 caixes que contenen 96 marionetes, l'escenari, els decorats, els accessoris, els telons i material divers –300 peces en total– queden immobilitzades durant 16 anys.

Per falta d'activitat del grup, el Foment li retira el suport.

QUARTA ÈPOCA (1973...)

1973 A la tardor de 1972, l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona havia inaugurat un Departament de Titelles i Marionetes. Hermann Bonnin, aleshores director de l'Institut, va oferir a H. V. Tozer un espai més adequat per al material que s'havia malmès. A més, l'artista fou invitat a realitzar una exposició de les seves marionetes i decorats al Museu del Teatre, i ell mateix fa de guia. La mostra aconsegueix un gran èxit, la qual cosa estimula l'Institut del Teatre a encarregar-li de dirigir, durant el curs acadèmic 1973-1974, un taller pilot i li proporciona l'espai necessari per a la restauració del material danyat i el magatzem.

12 nois i noies formen part del taller pilot i els dissabtes al matí alguns escolars participen en les demostracions de manipulació.

Durant aquest període es millora l'equip de so.

1974 El taller pilot esdevé permanent i la restauració de les marionetes continua.

Les classes s'imparteixen 3 dies a la setmana i s'estructuren de la següent manera: de les 17 a les 19 hores es treballa en la construcció i de les 19 a les 21 hores hi ha les classes de manipulació.

1975 El dia de Sant Jordi, el grup presenta al Palau de la Diputació de Barcelona *Sant Jordi i el Drac*, d'Edgar Capera, en versió catalana.

1976 Durant una de les seves estades oficials a la Ciutat Comtal, la família reial visita les instal·lacions de l'Institut del Teatre, entre les quals

hi ha el Taller de Marionetes; la Reina, el Príncep i les Infantes assisteixen a una breu representació de les marionetes de H. V. Tozer.

1978-1979 Una fornada de bons alumnes fa possible la presència d'escolars als assaigs durant la primavera de 1979.

En el curs de 27 representacions, 1.514 escolars i una dotzena de mestres descobreixen les marionetes de fons. Per al públic en general es fan, també, 6 representacions.

El grup s'anomena definitivament Marionetes de Barcelona. H. V. Tozer.

1982 La companyia participa en el Vè Festival de Titelles de Barcelona on actua dues vegades. En el marc de la Fundació Miró s'hi programen 13 representacions.

1983 Al mes de maig, Marionetes de Barcelona. H. V. Tozer obre la primera Mostra de Titelles, organitzada per l'Institut del Teatre de Barcelona, al Centre Cultural de Terrassa.

1984 Es realitzen 16 brillants representacions a la Fundació Miró, però, immediatament després, el grup es desfà per raons diverses.

1985 L'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona ret un homenatge d'acomiadament a qui anomena Marionetista i Mestre de titellaires catalans; Tozer, però, continua donant classes durant quatre anys més i cedeix tota la seva obra a l'Institut del Teatre.

1988 És nomenat Membre d'Honor de la Unió Internacional de la Marioneta (UNIMA), al Congrés de Magoya, al Japó.

Obté el Premi d'Honor Sebastià Gasch atorgat pel FAD, per una vida dedicada a l'art de la marioneta i a la seva divulgació.

1990 Jubilació definitiva de H. V. Tozer a l'Institut del Teatre.

Durant els seus 16 anys d'activitat a l'Institut del

Teatre, un nombre total de 105 alumnes han seguit el seu mestratge.

H. V. Tozer perd la seva esposa, Wanda Morbitzer, amb qui ha compartit 56 anys de la seva vida i la seva passió per les marionetes.

1991 Es nomena vice-president del British Puppet and Model Theatre Guild (gremi britànic de titellaires).

1993 L'obra de H. V. Tozer és objecte d'exposicions i homenatges.

M. B.

BIBLIOGRAFIA

Revista *Puppetry Yearbooks*

- «The Puppet Theatre in Barcelona», *Puppetry Yearbooks*, Detroit (USA), 1932, p. 19-26.
- «Folding screens for puppet booth», *Puppetry Yearbooks*, Detroit (USA), 1933, p. 49.
- «International News», *Puppetry Yearbooks*, Detroit (USA), 1934, p. 34-38.
- «International News», *Puppetry Yearbooks*, Detroit (USA), 1936, p. 75-76.
- «International News», *Puppetry Yearbooks*, Detroit (USA), 1937, p. 38.
- «International News», *Puppetry Yearbooks*, Detroit (USA), 1938, p. 20.
- «International News», *Puppetry Yearbooks*, Detroit (USA), 1939, p. 38.
- «International News», *Puppetry Yearbooks*, Detroit (USA), 1940, p. 38-39.
- «Photo from St. George and Dragon», *Puppetry Yearbooks*, Detroit (USA), 1940, p. 44.
- «International News», *Puppetry Yearbooks*, Detroit (USA), 1941, p. 40.
- «International News», *Puppetry Yearbooks*, Detroit (USA), 1942-1943, p. 39-40.
- «International News», *Puppetry Yearbooks*, Detroit (USA), 1944-1945, p. 40.
- «Photos of figures from St. George and Dragon», *Puppetry Yearbooks*, Detroit (USA), 1946-1947, p. 47.
- «International News, designed advertising folder for Jaime Anglés», Robinson Crusoe or puppeteers in Spain. *Puppetry Yearbooks*, Detroit (USA), 1946-1947, p. 70-73.
- «The Proscenium of the Marionette Theatre», *Puppetry Yearbooks*, Ed. Bramall, (USA), 1955, p. 54.

Revista *Puppetmaster*

- «Tricks of Trade (Nº 10) Putxinell-is», *Puppetmaster*, Vol. 2, Yeading (Gran Bretanya), 2 d'abril, 1948, p. 41.

«Tricks of Trade (Nº 11) Shortening Strings Safety hook for heel bar Moulds», *Puppetmaster*, Vol. 2, Yeading (Gran Bretanya), 4 d'octubre, 1948, p. 113.

«Tricks of Trade (Nº 13) Idea for and Idea», *Puppetmaster*, Vol. 2, Yeading (Gran Bretanya), 6 d'abril, 1949, p. 181.

«Tricks of Trade (Nº 14) Vertical Controller», *Puppetmaster*, Vol. 2, Yeading (Gran Bretanya), 7 de juliol, 1949, p. 215.

«Tricks of Trade (Nº 17) Hip joint for tight fitting costume», *Puppetmaster*, Vol. 3, Yeading (Gran Bretanya), 2 d'abril, 1950, p. 52.

«Working with Lanchesters», *Puppetmaster*, Vol. 3, Yeading (Gran Bretanya), 4 d'octubre, 1950, p. 107.

«Tricks of Trade (Nº 18) On Performing Seals», *Puppetmaster*, Vol. 3, Yeading (Gran Bretanya), 6 de maig, 1951, p. 191.

«Practicable Scene Painting Frame», *Puppetmaster*, Vol. 3, Yeading (Gran Bretanya), 7 d'octubre, 1951, p. 216.

«The Evolution of a Repertoire», *Puppetmaster*, Vol. 5, Yeading (Gran Bretanya), 1 de juny, 1956, p. 18.

«Didó (An appreciation)», *Puppetmaster*, Vol. 6, Yeading (Gran Bretanya), 9 d'abril, 1961, p. 21.

«1. The Marionette, joints», *Puppetmaster*, Vol. 8, 1 Estiu, Yeading (Gran Bretanya), 1964, p. 11.

«2. The Control», *Puppetmaster*, Vol. 8, 2 Hivern, Yeading (Gran Bretanya), 1964, p. 13.

«3. Control Refinements», *Puppetmaster*, Vol. 8, 3 Primavera, Yeading (Gran Bretanya), 1965, p. 13.

«4. Controlling the Marionette», *Puppetmaster*, Vol. 8, 4 Primavera, Yeading (Gran Bretanya), 1965, p. 13.

«4. Continued», *Puppetmaster*, Vol. 9, 1 Primavera, Yeading (Gran Bretanya), 1966, p. 13.

«Double-bridged stages», *Puppetmaster*, Vol. 1, Yeading (Gran Bretanya), 2 de desembre, 1976, p. 12.

«Marionette in the Nude», *Puppetmaster*, Vol. 2, 2 Estiu, Yeading (Gran Bretanya), 1979, p. 11.

«Flexible waist for fat characters», *Puppetmaster*, Vol. 2, 2 Estiu, Yeading (Gran Bretanya), 1979, p. 14.

Revista *Puppetry Journal*

- «Didó», *Puppetry Journal*, USA, 6 de juny, 1955, p. 4.

Revista *BPMTG (British Puppet & Model Theatre Guild) Technical Sheets*

- «Pelvis and shoulder-blades in reinforced plastic wood», *BPMTG Technical Sheets*, Gran Bretanya, 28 d'agost, 1983.
- «Mould-box for cast heads», *BPMTG Technical Sheets*, Gran Bretanya, 22 de setembre, 1983.
- «Adjustable Stringing Gallows», *BPMTG Technical Sheets*, Gran Bretanya, 17 d'abril, 1984.
- «Weight Lifters' Hands», *BPMTG Technical Sheets*, Gran Bretanya, 18 de maig, 1984.
- «Back-cloth carrier», *BPMTG Technical Sheets*, Gran Bretanya, 20 de maig, 1984.
- «Self-contained drawing set», *BPMTG Technical Sheets*, Gran Bretanya, 30 d'octubre, 1984.
- «Some Drilling Tips», *BPMTG Technical Sheets*, Gran Bretanya, 17 de novembre, 1984.
- «Coffe-Mill. Control for Classic Dancer», *BPMTG Technical Sheets*, Gran Bretanya, 1 de juny, 1985.
- «Control for 20 boxer», *BPMTG Technical Sheets*, Gran Bretanya, 23 de març, 1986.
- «A Pace-saving and Unsmiling Dragon», *BPMTG Technical Sheets*, Gran Bretanya, 12 de febrer, 1987.
- «Baic facial expressions», *BPMTG Technical Sheets*, Gran Bretanya, Octubre, 1987.

Revista *Animations*

- «Plastic Wood Again», *Animations*, Londres, abril-maig, 1985, p. 54.

Enciclopèdia

- «Títeres», Espasa-Calpe, Barcelona, 1971, p. 1197-1211.

CATÀLEG

NOTA:

Aquesta col·lecció de marionetes de H. V. Tozer és propietat del Museu de les Arts de l'Espectacle de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona.

Cal remarcar que el present catàleg només recull la informació que fa referència als titelles de H. V. Tozer, no hi han estat inclosos ni els decorats ni els elements d'utilleria ni les boques i cortinatges del teatre, tampoc no han estat descrits els aspectes corresponents a la il·luminació, al so, ni alguns altres elements.

L'autor de tots els titelles és H. V. Tozer a excepció feta de les *mates de peixos i dels esquelets* que han estat construïts en col·laboració amb Teresa Travieso.

1/ **ADELAIDA SALTINI**

(Acròbata doble barra)

Actua a *Adelaida Saltini acrobata*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1943.

50 cm d'alçada tipus. 4 barres horitzontals; 8 fils; 2 manipuladors.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions pintat a l'oli.

Cabell pintat de color pèr-roig, recollit en una castanya. Boca somrient, mostra les dents. Vestit d'acròbata de vellut negre, atacat amb llustrins de color verdós. Du un collaret de cordó negre. Sabates verdes pintades sobre la fusta i acabades amb una cinta negra.

R. 61337

2/ **AMBROSIO**

(Malabarista)

Actua a *El gran Ambrosi*, de H. V. Tozer.

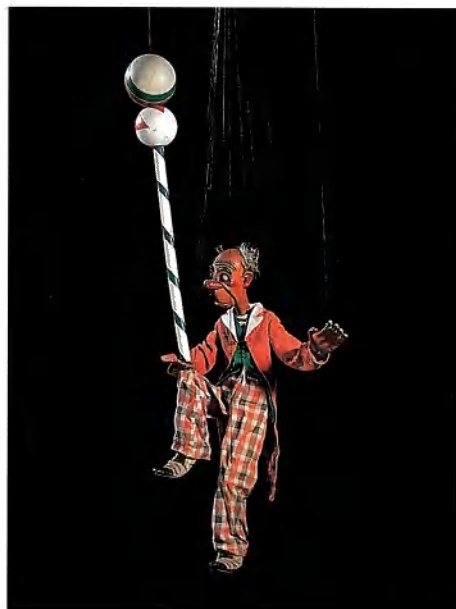
Construït l'any 1944.

50 cm d'alçada tipus. Comandament vertical; 11 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallat en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Calb, llueix uns pocs cabells de fil de color blanc. Celles negres abundants. Du pintat de color vermell el nas gros, les orelles i els llavis. Frac de color salmó amb solapa blanca. Armilla verda botonada. Samarreta marinera. Pantalons llargs de quadres de color marró i salmó sobre fons crema. Botins de color blanc i negre simulant pell envellida pintats sobre fusta. A la mà dreta sosté una vara amb dues pilotes.

R. 61338

3/ **ANGELITO**

(Alçador de pesos)

Actua a *Forçut tossut; Alçament de pesos*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1948.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 15 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell negre arrissat. Ulls closos. Du moltes arrugues al rostre. Vestit de domador, de vellut amb estampat de lleopard. Sandàlies de pell marró amb sola de fusta.

R. 61339

4/ **BAILARINA CLÁSICA**

Actua a *El darrer ball*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1946.

50 cm d'alçada tipus.

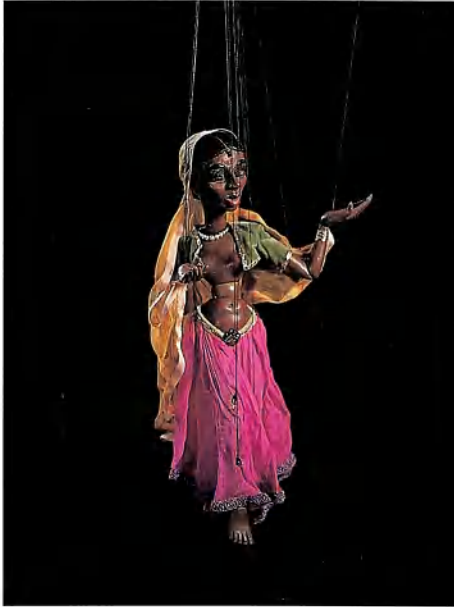
Comandament vertical; 20 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell pintat recollit en una castanya. Ulls closos, maquillats en blau cel. Diadema de cordó blanc. Vestit de setí amb tutú i mànigues de vel en to blanc.

R. 61341

5/ BAILARINA HINDÚ

Actua a *L'ídol verd*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1951.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 17 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell pintat de color negre pentinat amb clenxa al mig. Va cobert amb un vel taronja, llarg fins als turmells. Torera de vellut verd amb un voraviu daurat. Faldilla de gassa de color fúcsia, atacada amb cinta de passamaneria violeta als baixos. Porta un collaret de perles i un braçalet als punys, dos brillants al front i una sivella al ventre. Peus nus.

R. 61340

6/ BANCO DE CINCUENTA PECES

Actua a *La sirenetta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1986.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 20 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat retallat i pintat a l'oli.

D'un costat són pintats amb colors blaus i de l'altre, vermells.

R. 61342

7/ BANCO DE DIECINUEVE PECES

Actua a *La sirenetta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1986.

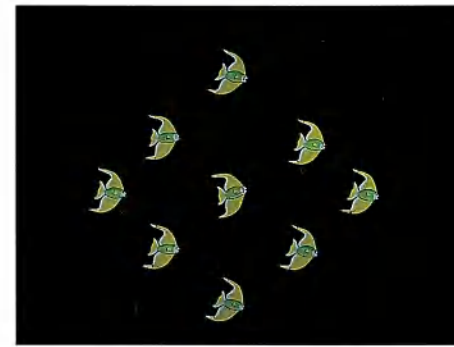
50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 20 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat retallat i pintat a l'oli.

D'un costat són pintats a franges blanques i blaves i de l'altre, en gamma de verds.

R. 61343

8/ BANCO DE NUEVE PECES

Actua a *La sirenetta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1986.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 10 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat retallat i pintat a l'oli.

D'un costat són pintats en gamma de verds i de l'altre, en gamma de morats.

R. 61344

9/ BANCO DE QUINCE PECES

Actua a *La sireneta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1986.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 16 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat retallat i pintat a l'oli.

D'un costat són pintats de color groc amb franges negres i de l'altre, en tons blaus. Les aletes són de color rosa.

R. 61345

11/ BANCO DE TREINTA PECES

Actua a *La sireneta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1986.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 20 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat i pintat a l'oli.

D'un costat són pintats en gamma de taronges i color negre i de l'altre, són de color groc a pics blaus.

R. 61347

10/ BANCO DE SEIS PECES

Actua a *La sireneta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1986.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 6 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat retallat i pintat a l'oli.

D'un costat són pintats en gamma de grocs i de l'altre, en gamma de blaus. Les aletes són de color fúcsia.

R. 61346

12/ BANCO DE TREINTA Y SEIS PECES

Actua a *La sireneta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1986.

50 cm d'alçada tipus.

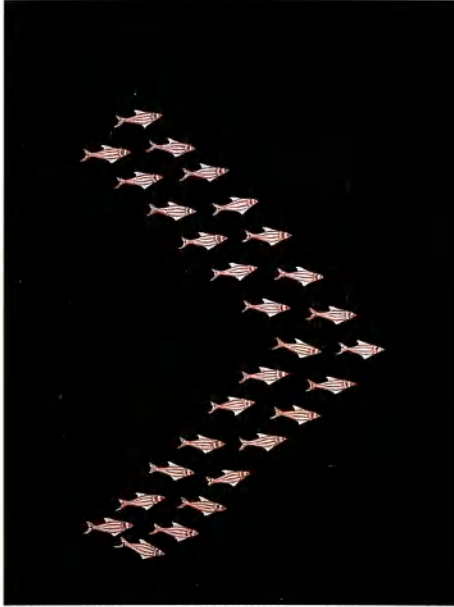
Comandament horitzontal; 16 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat retallat i pintat a l'oli.

D'un costat són pintats grocs i vermells i de l'altre, verds amb franges grogues.

R. 61350

13/ **BANCO DE VEINTIOCHO PECES**

Actua a *La sireneta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1986.

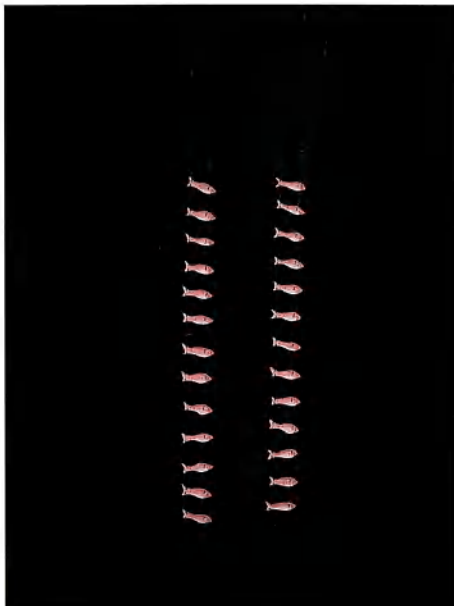
50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 10 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat retallat i pintat a l'oli.

D'un costat són pintats de color groc i franges marrons i de l'altre, de color rosa i franges vermelles.

R. 61348

14/ **BANCO DE VEINTISÉIS PECES**

Actua a *La sireneta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1986.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 6 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat retallat i pintat a l'oli.

D'un costat són pintats en gamma de blaus i de l'altre, en gamma de roses.

R. 61349

15/ **BELLO BENITO**
(Boxador)

Actua a *Barraca de boxa*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1949.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 13 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell castany tallat a l'1. Ulls grans, celles abundants, nas aixafat. Cos molt musculós. Samarreta de tirants de color blanc, pantaló curt de color negre amb franja vermella al lateral. Guants de tela i sabatilles de boxa pintades.

R. 61352

16/ **BUZO**

Actua a *La sireneta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1955.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 10 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap en suro i globus de goma.

Va vestit amb una escafandra de color gris, el cap és de fusta pintada imitant el bronze. Du un tub llarg de goma per respirar. Botins de color marró pintats sobre la fusta. Porta ploms de fusta a la cintura i sota els peus i un punyal de fusta de color gris a la mà dreta.

R. 61353

17/ CABALLITOS

(Cavallets marins)

Actua a *La sireneta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1955.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 4 fils; 1 manipulador.

Cos i cap tallats en fusta.

Conjunt de dos cavallets de mar. Ulls pintats amb fons de color vermell i nines negres. Cos pintat de color verd groguenc.

R. 61354

18/ CAMISÓN

Actua a *Bugada, bugada*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1954.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 8 fils; 1 manipulador.

Teixit.

Camisa de dormir de cotó, de color blau cel amb puntes blanques.

R. 61355

19/ CAPITÁN BROSSKY

(Domador de feres i presentador de circ)

Actua a diversos números de circ, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1948.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 14 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmoltat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell pintat sobre la fusta. Ulls blaus. Bigoti. Jaqueta de cavalleria russa i pantaló de muntar de color crema. Botes de lliurea de color negre.

R. 61356

20/ CERILLA

Actua a *El fòsfor i la nicotina*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1947.

60 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 12 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos, braços i cames en fusta rectilínia articulats en colzes i genolls, eix de les articulacions en filferro de llautó.

Flama feta de tela groga i taronja. Mànigues i pantalons curts de roba verda.

R. 61357

21/ CIGARRILLO

Actua a *El fòsfor i la nicotina*, de H. V. Tozer.

Construït 1947.

60 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 12 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos, braços i cames en fusta rectilínia articulats en el colze i els genolls, eix de les articulacions en filferro de llautó. Cos folrat de paper blanc. Mànigues i faldilla curta de roba verda.

R. 61358

23/ DIABLO

Actua a *El cementiri de Montmartre*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1984.

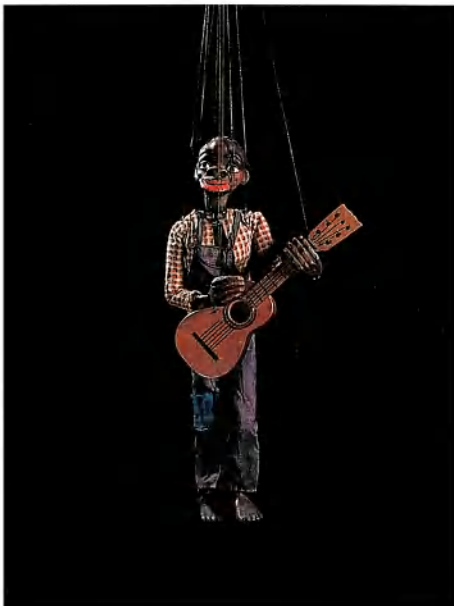
50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 11 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans retallades en fusta de contraplacat, cos tallat en fusta, articulacions del genoll de baquelita, eix en filferro de llautó pintat a l'oli.

Ulls de color vermell. Du banyes. Vestit vermell amb calça curta decorada amb cintes negres. Capa de setí, negra a la part interior i vermella a l'exterior. Malles i sabates vermelles pintades sobre la fusta.

R. 61361

22/ CHIMBO

(Negret guitarrista)

Actua a *Negrets antillans*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1934.

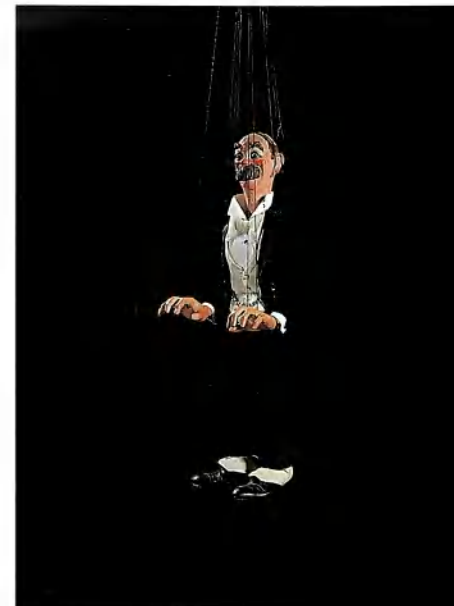
35 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 11 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell negre arrissat pintat. Llavis molt grossos, pintats de color vermell. Pantaló de cos de color blau marí i camisa estampada a quadres blancs i vermells. Du un pedaç a la cama dreta. Porta una guitarra de fusta a la mà esquerra. Va descalç.

R. 61360

24/ DON RUFO AGUANafa

(Pianista)

Actua a *Veïllada musical*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1943.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 15 fils; 3 manipuladors.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell pintat. Du un gran bigoti. Va vestit amb frac de cotó, armilla i llacet de pana crema i cadeneta daurada de rellotge. Sabates negres.

R. 61362

25/ DRAGÓN

Actua a *Sant Jordi i el drac*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1937.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 17 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, potes tallades en fusta, cos farcit d'espuma, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Boca articulada, amb 16 queixals. Ulls giratoris de fusta pintats en blanc i negre. Porta dues ales de cotó verd al llom i quatre potes articulades i urpes de fusta. Disposa d'un altre cap ensangonat i els ulls en blanc.

R. 61363

26/ DUENDE DEL MAR

Actua a *La sirenetta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1955.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 16 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cap ovalat, desproporcionat respecte al cos. Du una aleta metal·litzada al mig del front i dues més en lloc de les orelles. Ulls rodons, ninetes blaves. Cos petit amb ventre inflat. Braços i peus desproporcionadament llargs. Tot ell pintat de color verd.

R. 61364

27/ ESQUELETO

(Borratxo)

Actua a *El cementiri de Montmartre*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1987.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 15 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans de filferro de llautó i araldit, cos tallat en fusta, articulacions de baquelita, eix en filferro de llautó.

Cara vermellosa d'embriac, boca articulada. Barret de color verd. Du una ampolla verda a la mà dreta.

R. 61367

28/ ESQUELETO

(Drogaaddicte)

Actua a *El cementiri de Montmartre*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1984.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 15 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat retallat pintat a l'oli.

Cara verdosa amb ulls blaus i mandíbula deforme. Cabells rossos llargs, fets en fil de llana, i recollits en una cua. Du una xeringa a la mà dreta.

R. 61370

29/ **ESQUELETO**
(Esquelet dislocat)

Actua a *Una calavera molt calavera*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1936.

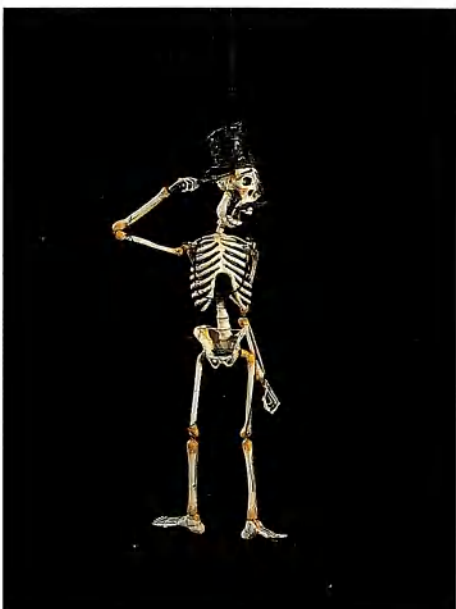
50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 11 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap de fusta plàstica, mans de filferro amb trocets de canya, cos tallat en fusta, articulacions de baquelita, eixos en filferro de llautó pintat a l'oli.

Boca articulada, li manquen dues dents.

R. 61365 †

30/ **ESQUELETO**
(Jugador suïcida)

Actua a *El cementiri de Montmartre*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1984.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 17 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat retallat i pintat a l'oli.

Ulls verds. Du un monocle. Mandíbula articulada, li manca una dent. Gran bigoti de fusta pintat de color marró. Barret de copa de color negre, mobible. Du una pistola a la mà dreta.

R. 61369

31/ **ESQUELETO**
(La Mort)

Actua a *El darrer ball*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1946.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 11 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Sobre les espatlles du una túnica estripada de teixit de gasa de color crema. Sosté una dalla a la mà dreta.

R. 61366

32/ **ESQUELETO**
(Lladre)

Actua a *El cementiri de Montmartre*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1984.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 16 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat retallat i pintat a l'oli.

Ulls blaus enfonsats, antifaç negre; mandíbula deforme, li manca una dent; barba de color blavós. Gorra amb visera pintada, de fons lilós i quadres verds i vermells. Du a la mà dreta una vara i un joc de claus de color gris metal·litzat.

R. 61368

33/ ESQUELETO

(Meuca)

Actua a *El cementiri de Montmartre*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1984.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 14 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat retallat i pintat a l'oli.

Cara amb ulls verds molt grossos, pestanyes, parpelles, pòmuls i llavis exageradament maquillats. Cabells llisos pentinats amb clenxa al mig i subjectats amb un passador de gran flor vermella. Du una cartera de color vermell a la mà dreta.

R. 61371

34/ ESQUELETO

(Strip-tease)

Actua a *El cementiri de Montmartre*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1984.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 21 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat i pintat a l'oli.

Ulls verds, pestanyes i pòmuls molt maquillats. Cabells fets de llana de color pèl-roig recollits. Bikini i corona de llustrins de color verd i fúcsia. A la mà dreta du un gran ventall de llautó daurat.

R. 61372

35/ EUCLIDES

(Ase)

Actua a *El ruc matemàtic; Euclides i el globus*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1950.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 15 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió en lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, potes i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Boca, dents i orelles articulades. Cos de color gris. Morro, panxa i ventre pintats de color blanc. Cua de corda. Crina de fil de lli trenat. Peüngles de fusta pintades negres.

R. 61373

36/ GIGANTA

Actua a *Les mongeteres màgiques*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1935.

60 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 9 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Mocador de color crema al cap i lligat al coll. Vestit llarg en tela de sac en tons torrats. Davantal llarg i de cos de color crema. Sabates marrons pintades sobre la fusta.

R. 61374

37/ GIGANTE

Actua a *Les mongeteres màgiques*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1935.

60 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 13 fils; 2 manipuladors.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos en fusta tallada, eix amb articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell negre pintat. Nas i ulls molt marcats, orelles grosses, front petit, mandíbula quadrada, boca semioberta amb els ullals en fora. Va vestit amb una pell natural de color marró. Calçat amb betes creuades a la cama. Canelleres de cuir. Du un garrot de fusta a la mà dreta.

R. 61375

39/ HADA

(Fada velleia del bosc)

Actua a *Les mongeteres màgiques*, de H. V. Tozer.

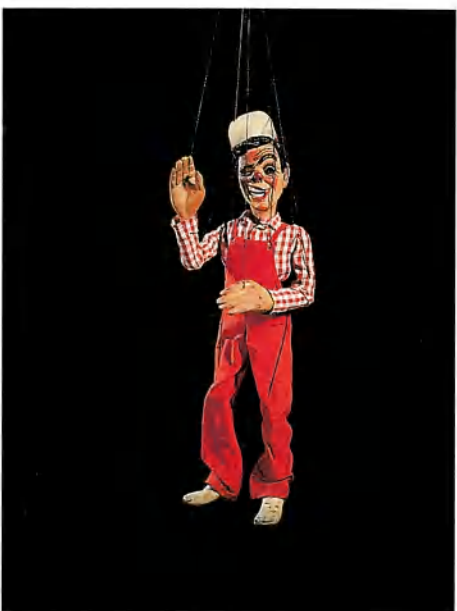
Construït l'any 1935.

45 cm d'alçada tipus. Comandament vertical; 11 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cap cobert amb una toca de color crema, li sobresurten uns cabells blancs de llana. La pell del cos és groguenca i envellida. Du un vestit llarg de sac color avellana subjectat amb un cordó blanc a la cintura. L'índex de la mà dreta, estàs. Du una vara a la mà. Sabates de color blau pintades sobre la fusta.

R. 61377

38/ GUMERSINDO

(Mecànic)

Actua a *Estació de servei*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1951.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 13 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabells negres, gorra de visera de tela vermella i blanca. Pica l'ullet i torça la boca. Du granota de color vermell i camisa estampada en quadres també vermells sobre fons blanc. Sabates blanques pintades sobre la fusta.

R. 61376

40/ JERRY JENKINS

(Acròbata del cercol)

Actua a *Jerry Jenkins al cercol*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1943.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 13 fils; 2 manipuladors.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell pintat amb clenxa al mig. Vestit amb samarreta de vellut de color verd oliva, de màniga curta, amb coll a la caixa. Pantalons curts també de vellut en to bordeus, atacats amb sanefa de passamaneria daurada. Calçat amb manoletines de color verd.

R. 61378

41/ **JUAN**
(love)

Actua a *Les mongeteres màgiques*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1935.

45 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 11 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, cap i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell de color castany. Du un gipó de color verd de màniga curta i caputxa al cap, sobre camisa de color caldera ajustada a la cintura amb una corda. Calces de color crema ajustades a les cames amb un trenat. Sabates de color marró pintades sobre la fusta.

R. 61379

42/ **JUANITO**
(Joan gallina)

Actua a *Les mongeteres màgiques*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1935.

45 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 11 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, cap i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell castany. Camisola llarga fins al genoll de color mostassa, amb mànigues, al damunt hi du una cotilla de color marró sense mànigues, tot ajustat a la cintura amb un cordó. Caputxa de color marró fosc. Polaines de color blau-marró.

R. 61379

43/ **MADRE**
(Dona vídua)

Actua a *Les mongeteres màgiques*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1935.

45 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 11 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió en lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, cos i mans tallats en fusta, eix de les articulacions pintat a l'oli.

Cap cobert amb toca de color crema. Du un vestit llarg de sac de color marró fosc lligat amb una cinta daurada a la cintura. Sabates sense pintar.

R. 61380

44/ **MANTA DE VIAJE**
45/ **MANTA ROJA**

Actuen a *Bugada, bugada*, de H. V. Tozer.

Construïts l'any 1955.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 3 fils; 1 manipulador.

Teixit.

Manta estampada de quadres escocesos, atacada amb una beta blanca.

R. 61381

Manta llisa de feltre de color vermell.

R. 61382

46/ **MONSIEUR GASTON**
(Monociclista)

Actua a *Monsieur Gaston, monociclista*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1957.

50 cm d'alçada tipus. Comandament vertical; 14 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell negre pintat. Barret de palla amb cinta verda. Du un bigoti llarg mòbile. Vestit de quadres de vichy de color verd sobre armilla groga i camisa blanca pintada, amb punys de fusta sobreposats. Llacet verd al coll. Botins taronja. Sosté a la mà dreta un parell de guants de tela blanca i un bastó a la mà esquerra. Està assegut sobre un monocicle.

R. 61383

48/ **PANCHITA**
(Ballarina negreta)

Actua a *Negrets antillans*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1935.

35 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 11 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell negre arrissat pintat. Turbant amb una llaçada vermella estampada amb pics blancs al front. Llavis grossos pintats de color vermell. Criolles daurades a les orelles. Camisa blanca estampada en pics vermells, de màniga curta i gran escot. Faldilla del mateix teixit del turbant. Va descalça.

R. 61385

47/ **MUSTAFÀ BABA**
(Il·lusionista oriental)

Actua a diversos números de màgia.

Construït l'any 1953.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 16 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió en lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Fes de vellut vermell amb serrells negres. Du criolles daurades. Camisa de color verd pàl·lid sota una armilla de vellut verd fosc atacada amb ziga-zaga vermella. Pantalons bombaxos morats. Faixí negre. Babutxes vermelles pintades sobre la fusta. Porta una espasa de paper platejat.

R. 61384

49/ **PAULA**
(Foca ensinistrada)

Actua a *Petra i Paula*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1947.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 13 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap de bola de suro i cos de tela.

Ulls de cartó de color blanc i ninetes negres. Boca pintada de color rosa. Cos de tela de folre blau marí.

R. 61387

50/ PELELE

Actua a *Bugada, bugada*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1954.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 8 fils; 1 manipulador.

Teixit.

Conjunt de dos *peleles*: un de nen, de color blanc i ratlles horitzontals marrons i roses amb peücs de color bordeus; l'altre, de nena, de color blanc amb puntes i llacets de color rosa amb mitjons llargs de color negre.

R. 61388

52/ PERRO

Actua a *Vetllada musical*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1951.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 7 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, potes i cos emmotllats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Ulls pintats, la nineta de color negre; orelles de tela. Cos i cua de color beix amb taques de color marró fosc, pintats sobre la fusta.

R. 61390

51/ PEPE SIMPERRA

(Contrincant)

Actua a *Barraca de boxa*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1949.

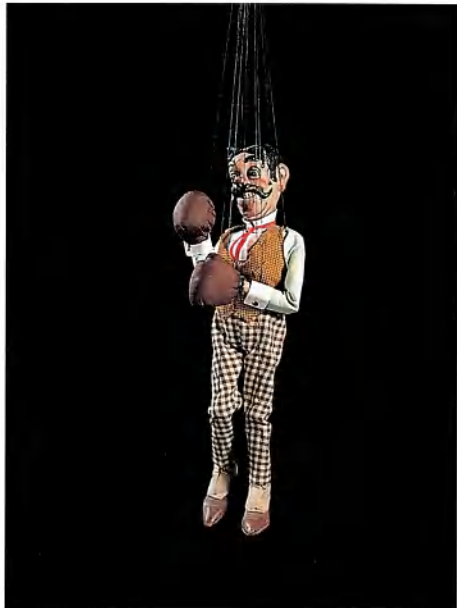
50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 13 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, cos tallat en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell amb clenxa al mig i bigoti pintats sobre la fusta. Ulls verds. Camisa i punys blancs pintats sobre la fusta, mànigues de tela verd pàl·lid. Armilla estampada en pota de gall. Corbata vermella. Pantaló a quadres de color marró sobre fons crema. Guants de boxa i botins.

R. 61389

53/ PETRA

(Foca ensinistrada)

Actua a *Petra i Paula*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1947.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 13 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap de bola de suro i cos de tela.

Ulls de cartó de color blanc i ninetes negres. Boca pintada de color rosa. Cos de tela de folre blau marí.

R. 61391

54/ PEZ COMADRE

Actua a *La sireneta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1955.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 5 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap i cos tallats en fusta i pintats a l'oli.

Ulls de colors. Cos, aletes i cua (articulada) de color turquesa amb franges de color negre.

R. 61392

56/ PEZ ESPADA

Actua a *La sireneta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1955.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 4 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap de fusta pintat a l'oli.

Ulls pintats de color blanc i ninetes vermelles. Boca articulada de color vermell. Cos pintat en gamma de grisos. Aletes negres. Cua articulada de color gris.

R. 61393

55/ PEZ COMADRE

Actua a *La sireneta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1955.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 5 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap i cos tallats en fusta i pintats a l'oli.

Ulls amb fons de color blau turquesa i ninetes negres. Cos de color lilàs i aletes rosades amb franges fúcsia. Cua articulada.

R. 61424

57/ PEZ RAYA

Actua a *La sireneta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1956.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 5 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de fusta de contraplacat retallat i pintat a l'oli.

Dos botons de color taronja simulen els ulls. Cos de roba de camuflatge de fons marró amb taques verdes. Cua llarga del mateix teixit. Dos exemplars idèntics.

R. 61394

58/ PIJAMA

Actua a *Bugada, bugada*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1954.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 8 fils; 1 manipulador.

Teixit.

Pijama d'home de ratlles verticals blanques i vermelles, de cotó.

R. 61395

60/ PRINCESA

Actua a *Sant Jordi i el drac*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1937.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 12 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cap tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell ros pintat, mitja cabellera. Du una corona daurada. Ulls de color blau. Vestit llarg setinat de color verd. Collaret al coll de perletes daurades. Du un cordó groc a la cintura. Sabates daurades pintades sobre la fusta.

R. 61397

59/ POMPILIO

(Pallasso acrobata)

Actua a diversos números de circ.

Construït l'any 1937.

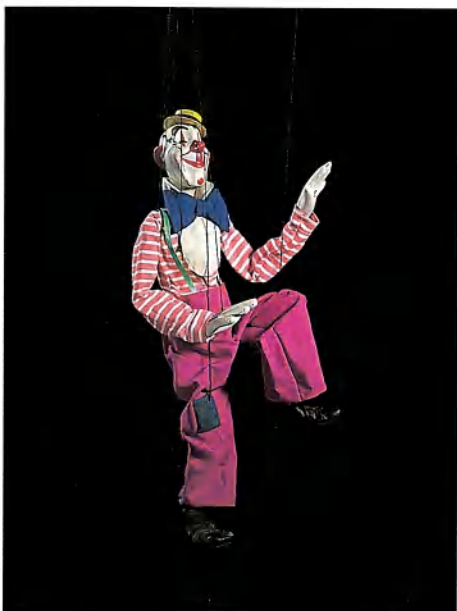
50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 13 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap modelat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Rostre maquillat de pallasso. Barret de fusta de color groc amb banda blava. Vestit amb camisa de ratlles horitzontals roses i blanques, pitrera blanca i llaçet blau al coll. Pantalons de color fúcsia amb un pedaç verd al camal dret. Du tirants. Guants blancs i sabates negres pintades sobre la fusta.

R. 61396

61/ PULPO

Actua a *La sirenetta i el follet mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1955.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 9 fils; 1 manipulador.

Teixit i globus.

Ulls de color blanc i ninetes negres, du celles de vellut també negres. Cos fet de roba de camuflatge de fons marró amb taques verdes.

R. 61398

62/ REY

Actua a *Sant Jordi i el drac*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1937.

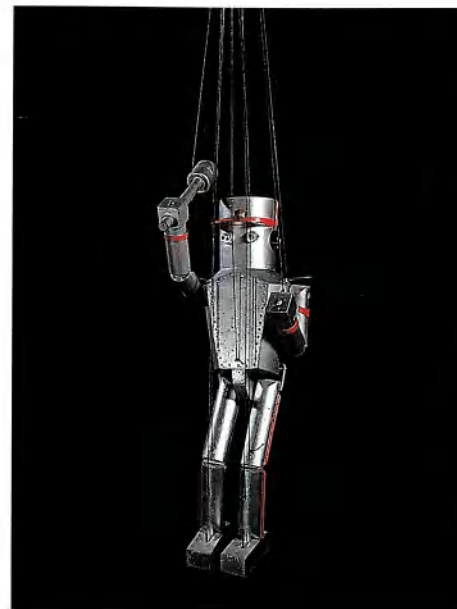
50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 11 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmoïllat amb fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Calb. Du corona daurada. No té llavi superior. Túnica de vellut taronja ribetejada de vellut blanc amb pics negres. Camisa blanca de tela de damasc. Cinturó platejat. Malles verdes. Sabates vermelles pintades sobre la fusta.

R. 61399

64/ ROBOT

(Policia)

Actua a *Rebel·lió de robots*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1952.

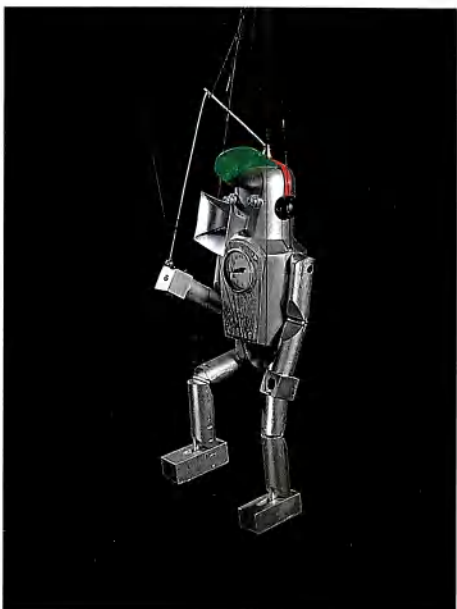
50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 12 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap afaïçonat en fusta, cos tornejat en fusta.

Cap i cos de fusta pintada de color gris metal·litzat. Du pintades unes tires de color vermell per simular l'uniforme de policia. Porta dos xiulets penjats al coll amb una cinta.

R. 61400

63/ ROBOT

(Capatàs)

Actua a *Rebel·lió de robots*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1952.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 9 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap i cos afaïçonats en fusta.

Cap i cos de fusta, pintats de color gris metal·litzat. Visera de color verd. Du una antena al cap, un megàfon a la boca, un gran rellotge circular al pit.

R. 61401

65/ ROBOT

(Rebel)

Actua a *Rebel·lió de robots*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1952.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 14 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmoïllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cap i cos de fusta, pintats de color gris metal·litzat. Du auriculars de color negre i vermell, un martell a la mà dreta i una banderola de color vermell a la mà esquerra.

R. 61402

66/ **ROBOT**
(Rebel trencat)

Actua a *Rebel·lió de robots*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1952.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 8 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmoïllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cap i cos de fusta, pintats de color gris metal·litzat. Du auriculars de color negre i vermell, un martell a la mà dreta. El cap, guillotinat, li penja, i el cos, tallat per la meitat, mostra el mecanisme interior.

R. 61403

67/ **ROBOTS**
(Treballadors)

Actua a *Rebel·lió de robots*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1952.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 20 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmoïllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cap i cos de fusta pintada de color gris metal·litzat. Duen un martell a la mà dreta i auriculars de color negre i vermell a les orelles.

R. 61404

68/ **SÀBANA BLANCA**

Actua a *Bugada, bugada*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1955.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 9 fils; 1 manipulador.

Teixit.

Conjunt de tres llençols de cotó de color blanc.

R. 61405

69/ **SAN JORGE**

(Valent cavaller errant)

Actua a *Sant Jordi i el drac*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1937.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 14 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap de fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Teixit de malla de color gris que el cobreix de cap a peus. Casc de fusta platejat. Ulls closos. Cos pintat de color de plata. Vestit de cavaller medieval de color blanc. A la mà dreta du una espasa i a l'esquerra l'escut de sant Jordi. La sola de les sabates és de feltre de color gris.

R. 61407

70/ **SIMERGUNDO**
(Mecànic)

Actua a *Estació de servei*, de H. V. Tozer.
Construït l'any 1951.
50 cm d'alçada.
Comandament vertical; 13 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabells negres, gorra de visera de tela vermella i blanca. Pica l'ullet i torça la boca. Du granota de color vermell i camisa estampada en quadres també vermells sobre fons blanc. Sabates blanques pintades sobre fusta.

R. 61408

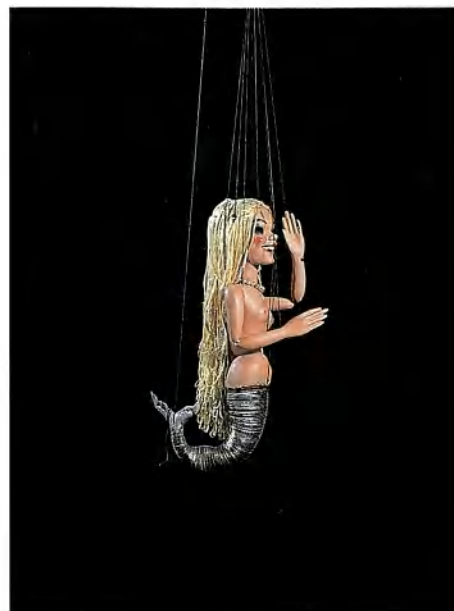
71/ **SIMPLICIO**
(Pallasso cadirer)

Actua a *Simplici, pallasso acrobata cadirer*, de H. V. Tozer.
Construït l'any 1955.
50 cm d'alçada tipus.
Comandament vertical; 15 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Barret de feltre de color negre en forma de con. Vestit de pallasso vermell estampat amb pics blancs, du dos volants de color blanc i vermell al coll, punys i turmells. Sabates blanques amb sola vermella pintades sobre la fusta.

R. 61409

72/ **SIRENITA**

Actua a *La sirenetta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.
Construït l'any 1955.
50 cm d'alçada tipus.
Comandament vertical; 12 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, cap i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli, cua de plaques metàl·liques.

Cabells rossos, de fil, molt llargs. Rosstre maquillat, somrient, mostra les dents. Du un collar de perles. Cos nu. Cua de fusta imitant plaques metàl·liques.

R. 61410

73/ **SURTIDOR DE GASOLINA**

Actua a *Estació de servei*, de H. V. Tozer.
Construït l'any 1952.
50 cm d'alçada tipus.
Comandament horitzontal; 10 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Dos assortidors de benzina de cara rodona, ulls negres, nas i boca de color vermell. Duen indicat al clatell el líquid que contenen (plom i gasoil, respectivament). L'interior del cos el constitueixen dues bombetes allargades i un mesurador de forma circular. Una mànega de cordó simula els braços del personatge.

R. 61412

74/ TAPETE VERDE

Actua a *Bugada, bugada*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1955.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 3 fils; 1 manipulador.

Teixit.

Sobretaula de cotó de color verd.

R. 61413

75/ TATO

(Pallasso equilibrista)

Actua a *Tate Tato; Broma a la maroma; De cap i de morros; El gandul i la gandula; El gran Ambrosi; Barraca de boxa; Segui qui pugui*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1937.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 15 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Calb amb pocs cabells blancs pintats sobre la fusta, maquillat d'August. Ulls verds. Frac estampat en quadres. Camisa blanca i un llacet al coll. Armilla llarga amb tres botons de nacre. Pantaló verd, sabates pintades sobre fusta.

R. 61423

76/ TIBURÓN GRANDE

Actua a *La sireneta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1955.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 6 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap tallat en fusta pintat a l'oli.

Ulls pintats i ninetes negres. Boca articulada, dotze dents. Cos i aletes pintats en una gamma de blaus sobre una tela que cobreix la fusta. Cua i aletes laterals articulades.

R. 61414

77/ TIBURÓN PEQUEÑO

Actua a *La sireneta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1955.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 5 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos tallat en fusta pintat a l'oli.

Ulls amb ninetes de color negre. Boca articulada, deu dents. Cos i aletes pintats en gamma de blaus. Cua i aletes laterals articulades.

R. 61415

78/ **TIMOTEO**
(Grum)

Actua a *Bàrraca de boxa*; *Vetllada musical*; *Forçut tossut*; *Alçador de pesos*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1948.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 12 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, cap i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell pèl-roig pentinat amb tupè. Barret de feltre de color verd. Boca semioberta mostrant els dos incisius. Vestit de grum, de feltre verd amb botons i xarretes daurades. Sabates negres pintades sobre la fusta.

R. 61416

79/ **TRES PECES NEGROS**

Actua a *La sirenetta i el follet de la mar*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1956.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 4 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cos de contraplacat pintat a l'oli.

Conjunt de tres peixos de color negre. Ulls blaus. Aletes vermelles.

R. 61417

80/ **TUIAS**
(Majordona)

Actua a *Sant Jordi i el drac*, de H. V. Tozer. Construït l'any 1937.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 11 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Un mocador de color blanc li cobreix el cap. Vestit llarg de vellut rosa amb puntes al coll. Davantal blanc. Sabates de color vermellós. Sosté una escombria a les mans.

R. 61418

81/ **TULA DE MIRAFLORES**
(Cantatriu)

Actua a *Vetllada musical*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1944.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 13 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabells de color caoba recollits en una còstanya. Boca articulada. Vestit de gala llarg en to verd fulla botonat a l'esquena, amb escot de puntes i llaç de vellut a la cintura. Guants i botins negres a joc pintats sobre la fusta. Sosté a la mà esquerra un mocador de puntes blanc.

R. 61419

82/ VACA

Actua a *Les mongeteres màgiques*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1935.

45 cm d'alçada tipus.

Comandament horitzontal; 14 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat en fusta plàstica, potes i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Vaca suïssa amb boca, orelles i potes articulades, peüngles de fusta i cua de cordó.

R. 61420

83/ VIOLINISTA

Actua a *Vetllada musical*, de H. V. Tozer.

Construït l'any 1957.

50 cm d'alçada tipus.

Comandament vertical; 9 fils; 1 manipulador.

Fil de suspensió de lli trenat, cap emmotllat amb fusta plàstica, mans i cos tallats en fusta, eix de les articulacions en filferro de llautó pintat a l'oli.

Cabell pintat amb clenxa al front tapant-li l'ull dret. Sense vestir.

R. 61421

centre de
titelles de
lleida

ISBN 84-7794-236-6

9 788477 942368